

Капітola 10

– Кукуріку!

Марк прокинувся і довго не міг зрозуміти, де він. Півень під вікном дзвінко виспівував, вихоплюючись серед різноголосся оркестру ранкових звуків. Від вчорашніх страхів не лишилось і сліду. Сонячне проміння вривалося крізь маленькі вікна і заповнювало колибу. Миколи не було видно – десь, напевно, вже пішов у справах.

Марк роздивився по кімнаті. Дерев'яні меблі, глиняний посуд на полиці, ліжники і тьмяні лики образів у кутку. Йому все більше і більше подобався цей дивний дім. Він стояв перед образами і придивлявся до суворого обличчя невідомого йому святого.

– То святий Миколай, – голос господаря знову виник ніби нізвідки, і Марк знову не втримався, щоб не підскочити від несподіванки.

– Доброго ранку, – все ж таки спромігся він на чемність.

– Доброго, доброго... Вода надворі, йди собі вмийся, та й будем снідати. Крижана вода, яку звідкись приніс Микола, здавалось, мала цілющі властивості – від неї Марк відразу відчув, як по тілу розлилося тепло, і всього його наче наповнив потужний заряд енергії. Вони снідали на подвір'ї, і п'янки запахи, які напоювали все навколо, щедро присмачували їжу. Микола нарізав домашнього хліба, бринзи, налив із глиняного глечика свіжого, ще теплого молока.

– На обід баношу наварю, – казав Микола, втираючи крапельки молока з сивих вусів.

– Банош? Що це?

– Ну... То так не розкажеш. Мусиш хіба сам побачити, – усмішка знову стала лукавою.

– До речі, хотів Вас запитати. – Марк добирав слова, щоб питання прозвучало делікатно. – Ви тут живете один, сам варите їсти, сам прибираєте, перете, доглядаєте овець... Це ж, напевно, важко?

– Без жінки, маєш на увазі? – розумні сірі очі просвітлювали Марка, як рентгенівське проміння.

– Ну так, не всю ж важку роботу жінкам робити, часом може і хлоп впоратися... – він так весело засміявся, що Марк і собі не втримався від реготу. – А банош – то взагалі чоловіча справа, тут жінок пускати не можна. Марк перейшовся селом, вийшов до Чорного Черемоша, який ніби обплітав село з усіх боків. Біля каплички стояли гуртом чоловіки і про щось жваво розмовляли. «Про політику», – безпомилково визначив Марк і тут же ув'язався до розмови. Було так цікаво, що він і не помітив, як настала обідня пора. Микола куховарив біля хати. Над розпаленим вогнищем висів казанок, і там щось булькало, поширюючи апетитні запахи.

– Справжній банош варять на вогні, щоб димом пахло, – пояснював Микола. – А то ті всі на газових плитках – або то банош? Микола засипав до киплячої сметани кукурудзяне борошно і розмішував його дерев'яною ложкою. «Тільки дерев'яною, – повчав він, – бо від залізної смаку того не буде. І тільки в один бік можна мішати». Він вимішував кашу, аж доки вона не загусла, далі зняв з вогню і ще трохи розтер. Гарячий казан відніс на стіл, де вже стояли посмажені шкварки, варені гриби і порізана бринза. Чи то від свіжого повітря, чи від голоду, чи від незвичного коктейлю ароматів у Марка паморочилося в голові. Він ходив навколо столу, облизувався, як кіт на сало, не наважуючись братися до незнайомої їжі.

– Та їж уже, чого заглядаєш, – добродушно посміхнувся Микола. – Накладай всього потроху, його вимішувати не треба. І так перейдеться смаками і запахами. Швиденько, бо захолоне, а як же його зимним їсти? Марк смакував банош, присмачений запахом диму. Цивілізація, тиснява міст і навіть недавня розмова з чоловіками в центрі села здавалися чимось далеким, як інші планети. Хотілося якомога довше залишатися в цьому стані напівреальності. «Завтра піду блукати горами», – сказав він сам собі.